

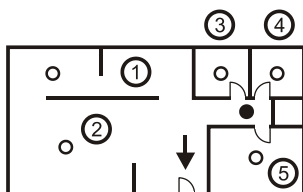
Bezdrôtový kombinovaný detektor dymu a teploty JA-151ST-A

Výrobok je bezdrôtový, obojsmerne komunikujúci komponent systému **JABLOTRON 100+**. Služi na detekciu požiarneho nebezpečenstva v interiéri obytných alebo komerčných budov. Detektor je napájaný z 3 alkalických batérií typu LR6 (AA). Batérie nie sú súčasťou balenia, odporúčame ich zakúpiť súčasne s detektorom. Vznik nebezpečenstva detektor indikuje opticky zabudovanou kontrolkou a akustickým signálom. Detektor umožňuje akusticky signalizovať aj iný poplach v systéme, napr. vlámanie alebo sabotáž. Výrobok obsahuje optický detektor dymu a detektor teploty. Optický detektor je veľmi citlivý na väčšie častice, ktoré sú v hustých dymoch. Menej citlivý je na malé častice vznikajúce horením kvapalín ako je napríklad alkohol. Preto je zabudovaný aj detektor teplôt, ktorý má sice pomalšiu reakciu, ale je schopný zachytiť požiar vyvíjajúci rýchle teplo s malým množstvom dymu. Detektor má stavovú reakciu (hlási aktiváciu aj ukľudnenie) a nie je určený na inštaláciu do priemyselného prostredia. Výrobok má inštalovať preškolený technik s platným certifikátom Jablotronu.

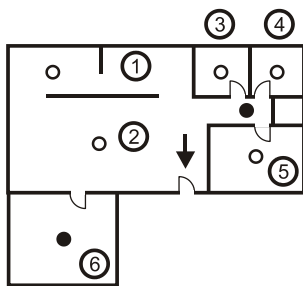
Umiestnenie detektora

Dym sa prenáša do detektora prúdením vzduchu, preto musí byť nainštalovaný v mieste s dobrou prirodzenou termickou cirkuláciou vzduchu, obvykle na strop. Detektor možno použiť iba v uzatvorenom interiéri. Nie je vhodný tam, kde sa dym môže rozptýliť a vychladnúť (napr. vysoké stropy nad 5 m), lebo dym by sa nemusel dostať až do detektora. Detektor nie je vhodné umiestňovať do prašného prostredia, teda do priestorov, v ktorých sa praší, fajčia sa cigarety alebo sa v nich vyskytuje para. Nečistoty z prašného prostredia skracujú životnosť detektora.

V bytoch musí byť detektor vždy umiestnený v časti vedúcej k východu z bytu (úniková cesta) - Obr.1. Ak má byť podlahová plocha väčšia ako 150 m², musí v ňom byť umiestnený ďalší detektor v inej vhodnej časti bytu - Obr.2.

Obr. 1

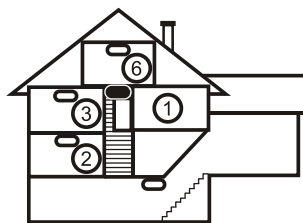

Obr. 2

1. kuchyňa,
2. obývačka,
3. – 6. spálne

● / ■ minimálne pokrytie detektorov

○ / □ odporúčané pokrytie detektormi

Obr. 3

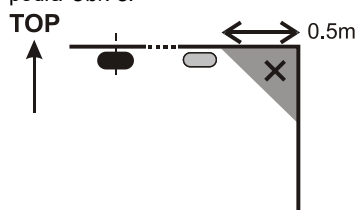
Vo viacposchodových bytoch a rodinných domoch by mal byť detektor umiestnený nad schodiskom. Odporúča sa inštalovať detektor do každej miestnosti, v ktorej spávajú ľudia – Obr. 3.

Umiestnenie pod rovnými stropmi

Pokiaľ je to možné, detektor sa umiestňuje do stredu miestnosti. Z dôvodu možnej existencie chladnej vrstvy pri stropu **nesmie byť detektor zapustený do stropu. Detektor sa nikdy neumiestňuje do rohu miestnosti** (v rohoch zle cirkuluje vzduch, preto dodržte minimálnu vzdialenosť 0,5 metra od rohu - pozri Obr. 4).

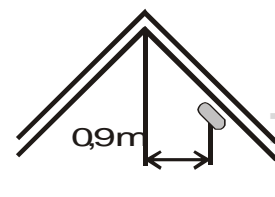
Umiestnenie pod šikmými stropmi

Pokiaľ nemá strop vhodnú rovnú plochu pre inštaláciu detektora (napr. miestnosť pod hrebeňom strechy) možno detektor inštalovať podľa Obr. 5.

Obr. 4

- stred miestnosti = najlepšie umiestnenie
- možné umiestnenie

Obr. 5

Steny, prepážky, zátarasy, priehradové stropy

Detektor musí byť nainštalovaný minimálne 0,5 m od akejkoľvek steny alebo prekážky. Ak je miestnosť užšia ako 1,2 metra, musia byť detektory umiestnené vnútri strednej tretiny šírky miestnosti. Ak je miestnosť rozdelená na sekcie stenami, prepážkami alebo skladovacími regálmi siahajúcimi do výšky 0,3 m od stropu, na prekážky sa pozerá ako keby siahali až po strop a sekcie sa považujú za samostatné miestnosti. Vo všetkých smeroch pod detektorom sa musí udržiavať voľný priestor minimálne 0,5 m. Akékoľvek nepravidelnosti stropu, ktoré majú rozmery väčšie ako 5% výšky stropu (napr. nosník), sa považujú za stenu a platí vyššie uvedené.

Ventilácia a pohyb vzduchu

Detektor nesmie byť umiestnený priamo pri prívode čerstvého vzduchu (napr. klimatizácia). Ak je vzduch privádzaný perforovaným stropom, nesmie byť strop perforovaný na polomere minimálne 0,6 m okolo každého detektora.

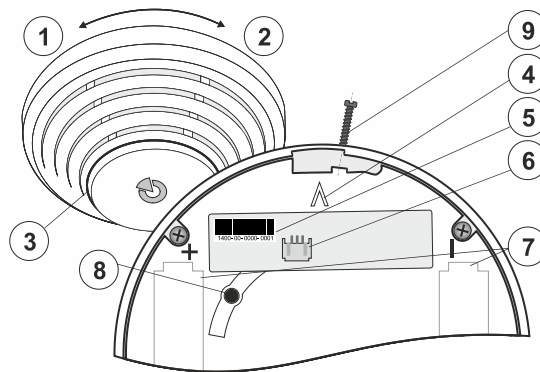
Detektor neumiestňuje:

- do miest, v ktorých zle prúdi vzduch (výklenky, rohy, vrcholy striech tvaru A, atď.),
- tam, kde sa praší, fajčia sa cigarety alebo sa vyskytuje para,
- v miestach, kde intenzívne prúdi vzduch (blízkosť vetrákov, tepelných zdrojov, vyústení vzduchotechniky, priechodov atď.),
- v kuchyniach a vlhkých priestoroch (para, dym a mastné výpary môžu spôsobiť falošné poplachy alebo poruchy detekcie),
- vedľa žiaroviek alebo úsporných žiaroviek (do 1 m), elektrické rušenie môže vyvolať falošný poplach, resp. rušiť komunikáciu,
- v miestach veľkého výskytu drobného hmyzu

Upozornenie: Najčastejšou príčinou nežiaducej aktivácie býva nevhodné umiestnenie detektora. Podrobnejšie pokyny k inštalácii sú uvedené v EN TS 54-14 alebo EN 342710.

Inštalácia

Pri inštalácii dbajte na odporúčania z predchádzajúcich odsekov.

Obr. 6: 1 – uvoľnenie detektora; 2 – upevnenie detektora; 3 – optická signalizácia stavu; 4 – orientačná šípka pre nasadenie na spodný plast; 5 – sériové číslo; 6 – konektor pre pripojenie externej antény; 7 – priestor pre vloženie batérií; 8 – tlačidlo na spustenie testu; 9 – aretačná skrutka

Bezdrôtový kombinovaný detektor dymu a teploty JA-151ST-A

Postup

1. Otvorte kryt detektoru, pootočením doľava (1)
2. Priskrutkujte zadný plast na vybrané miesto
3. Ďalej postupujte podľa inštaláčného návodu Ústredne. Základný postup:
 - a) V programe **F-Link** vyberte v karte **Periférie** požadovanú pozíciu a tlačidlom „Priradiť“ zapnite režim Učenie.
 - b) Po vložení poslednej batérie vyšle detektor učiaci signál. Potvrdí to krátke bliknutie LED kontrolky (3).
4. Nasadte detektor na zadný plast. Možno ho nasadiť iba v jednej polohe, ktorá je vyznačená šípkami na oboch plastoch (4). Detektor zaistíte pootočením doprava (2).
5. Nastavte funkcie detektora podľa odseku **Nastavenie detektora**.
6. Pre úplné splnenie požiadaviek noriem je nutné zaistiť vrchný diel ku spodnému plastu pomocou aretačnej skrutky (9).

Poznámka: Zaistenie detektora je blokovávané, pokiaľ nie sú vložené všetky 3 batérie!

Základňa nie je zameniteľná so základňami detektorov, ktoré nemajú funkciu testovacieho tlačidla stlačením tela detektora.

Poznámka:

- Pre jednoduchšiu identifikáciu konkrétneho prvku pri učení do programu **F-Link** odporúčame pred nasadením detektora na spodný plast odtrhnúť štítko so sériovým číslom (6) a nalepiť ho do technickej dokumentácie (napr. do zoznamu prvkov s popisom ich umiestnenia).
- Detektor možno do systému priradiť aj zapísaním sériového čísla (5) do programu **F-Link** alebo jeho zosnímaním čítačkou čiarových kódov. Zadávajú sa všetky číslice uvedené pod čiarovým kódom (1400-00-0000-0001).

Ak chcete detektor zo systému odobrať, vymažte ho z príslušnej pozície v ústredni (v programe **F-Link**, záložka **Periférie**).

V prípade potreby možno pre zlepšenie komunikácie k výrobku pripojiť externú anténu typu AN-868.

Nastavenie detektora

Vlastnosti sa nastavujú v programe **F-Link** - karta **Periférie**. V stĺpci **Reakcia** sa nastaví typ reakcie, ktorou systém bude reagovať na aktiváciu naučeného detektora.

Vlastnosti detektora nastavíte po kliknutí na tlačidlo **Vnútorne nastavenia**. Zobrazí sa dialógové okno, v ktorom možno nastaviť (* označené nastavenie z výroby):

Reakcia: nastavuje ako detektor reaguje na dym a teplotu:

Iba dym (teplota nie)	EN 14604; EN 54-7
Iba teplota (dym nie)	EN 54-5
* Dym alebo teplota	EN 14604; EN 54-5; EN 54-7
Dym a teplota súčasne	

Teplotná trieda EN 54-5 určuje rýchlosť reakcie detektora na zvýšenie teploty v závislosti na čase:

***A1 – Rýchla reakcia** na zmenu teploty. Pri 30°C / min. musí reagovať do 1 min 40 s.

A2 – Pomalá reakcia na zmenu teploty. Pri 30°C / min. musí reagovať do 2 min 25 s. V tomto nastavení je detektor odolnejší proti falošným aktiváciám pri použití v problematickejších inštaláciách.

Akustická signalizácia požiarneho poplachu:

Zdroj akustickej signalizácie: nastavuje zdroj akustickej signalizácie požiarneho poplachu detektorom (Vypnuté, *Iba vlastný poplach, Vlastný poplach a zo systému, Iba zo systému).

Obmedzenie dĺžky akustickej signalizácie: Obmedzenie akustickej signalizácie požiarneho poplachu konkrétnym detektorom (nastavenia: 1, 2, 3, *4, 5 minút, bez obmedzenia).

Signalizovať požiarne poplach zo sekcií: Určuje, z ktorých sekcií bude signalizovať požiarne poplach.

Akustická signalizácia iného typu poplachu:

Signalizovať iný typ poplachu zo sekcií: Určuje, z ktorých sekcií bude požiarne detektor signalizovať ostatné prejavy a signalizácie.

Poplachová reakcia: určuje, či bude detektor signalizovať v závislosti na signál EW (vonkajšia výstraha) alebo *IW (vnútorná výstraha).

Obmedzenie dĺžky akustickej signalizácie: *Bez obmedzenia, 1, 2, 3, 4, 5 minút. Voľba „Počas poplachu“ znamená, že detektor signalizuje poplach rovnaký čas ako je nastavený parameter **Dĺžka poplachu** v SW

F-Link / Nastavenia / Parametre. Poznámka: Maximálna dĺžka poplachu (doba húkania) je v systéme 20 minút.

Stíšenie systémový sirén stlačením detektora: Táto funkcia umožní stlačením detektora oproti základni ukončiť akustickú signalizáciu poplachu všetkými systémovými sirénami. Možné nastavenia: *Vypnuté, Iba pri vlastnom poplachu, Pri systémovom poplachu, Zapnuté.

Batérie: umožňuje výber batérií pre detektor: *alkalické, lítiové.

Test: Po stlačení tohto tlačidla dôjde k automatickému testu detektora. Výsledok automatického testu signalizuje zelené alebo červené koliesko. Zelená = automatický test prebehol v poriadku, červená = porucha detektora. Ak sa zobrazí červené koliesko, test zopakujte. V prípade, že tento stav pretrváva, je potrebné odoslať detektor do servisného strediska výrobcu.

Požiarne poplach

Optický detektor: Po vniknutí dymu do detektora dôjde k vyvolaniu poplachu, ktorý signalizuje rýchle blikanie červenou kontrolkou (cca 8x za sekundu) a prípadne aj akustická signalizácia (podľa nastavenia detektora). Signalizácia poplachu trvá do vyvetrania priestoru resp. detekčnej komory detektora.

Teplotný detektor: Po zvýšení teploty nad pevne definovanú hranicu dôjde k vyvolaniu poplachu, ktorý signalizuje rýchle blikanie červenou kontrolkou (cca. 8x za sekundu) a prípadne aj akustická signalizácia (podľa nastavenia detektora). Signalizácia poplachu trvá do zníženia teploty (napr. vyvetraním priestoru).

Umlčanie sirény pri poplachu: Húkanie integrovanej sirény možno prerušiť stlačením tela detektora proti základni. Prerušenie húkania trvá 10 min., ak po uplynutí tejto doby detektor stále deteguje dym alebo teplotu, húkanie sa obnoví.

V prípade potreby (napr. porucha detektora) možno odložiť opätovné rozhukanie až na 12 hodín. Postup: po stíšení signalizácie poplachu krátkym stlačením je potrebné opäť stlačiť detektor a podržať sa stlačený cca. 5 s. Po zaznení zvukového signálu je nutné detektor pustiť do 1 s. Prechod do režimu odloženého húkania potvrdí 5 pípnutí. Po celú dobu odloženého húkania bliká optická kontrolka na detektore.

Pamäť poplachu: Ak je zapnutá indikácia pamäte poplachu kontrolka ju indikuje pomalým blikaním (cca. 2x za sekundu). Optická signalizácia pokračuje pomalým blikaním aj po vyvetraní komory, resp. poklese teploty. Indikácia trvá 24 hodín od skončenia poplachového stavu. Možno ju ukončiť aj vypnutím ochrany v sekcii, do ktorej je požiarne detektor priradený. Ak je detektor prevádzkovaný v autonómnom režime, možno pamäť poplachu ukončiť zatlačením tela detektora proti základni.

Sabotážny poplach: sa vyhlási ak dôjde k zloženiu detektora zo spodného plastu, v prípade, že systém nebol prepnutý do Servisu.

Poznámka: Ak je detektor prevádzkovaný v autonómnom režime, vznik požiarneho nebezpečenstva signalizuje vždy opticky aj akusticky bez možnosti zmeny.

Ostatné poplachu

Detektor dokáže signalizovať aj iné poplachu, ako tie ktoré sám vyvolal (ako sú napr. poplach vládanie, sabotáž, tieseň, 24 hod.). Dokáže signalizovať poplachu IW aj EW. Vo vnútorných nastaveniach detektora možno vybrať konkrétne sekcie pre hlásenie poplachu aj obmedziť max. dĺžku poplachu.

Poznámky:

- Pri signalizácii ostatných poplachov je nastavenie ovplyvnené aj parametrami systému (Siréna pri čiastočne ochrane (IW), Akustická signalizácia sabotáže (IW), ...).
- Vlastný poplach má vždy najvyššiu prioritu. V čase, keď prebieha vlastný požiarne poplach, detektor nesignalizuje iné poplachu.
- Požiarne poplach je vždy nadradený nad ostatnými. Ak napr. detektor signalizuje sabotážny poplach a dôjde k vyhláseniu požiarneho poplachu, signalizácia sabotáže sa ukončí a ihneď sa začne signalizovať požiar.
- Detektor neponúka možnosť ozvučenie PG výstupov.

Testovanie a údržba detektora

Funkciu detektora je nutné pravidelne overovať. Legislatíva odporúča interval najmenej 1x mesačne. Test sa robí stlačením celého tela detektora proti základni a podržaním do rozsvietenia kontrolky. Svietenie kontrolky signalizuje prechod do testovacieho

Bezdrôtový kombinovaný detektor dymu a teploty JA-151ST-A

režimu. Kontrolka svieti po celú dobu testu. Po skončení testu kontrolka zhasne. Detektor potom signalizuje výsledok. Jedno pípnutie znamená, že test prebehol v poriadku. Pri zistení poruchy kontrolka 3x zabliká a 3x pípne. Ak sú v detektore vybité batérie, test sa ukončí jedným bliknutím bez akustickej signalizácie.

Plnú funkciu optickej časti detektora možno otestovať testovacím aerosolom (napr. SD- TESTER). Teplotný senzor ohriatím teplým vzduchom (napr. fénom). Ak pri tomto teste nie je ústredňa prepnutá do režimu Servis, dôjde k vyhláseniu ostrého požiarneho poplachu. Pri nastavení aktivácie až po splnení oboch podmienok, je potrebné urobiť test sprejom a následne aj fénom. Legislatíva odporúča testovať detektor 1x za 30 dní. Povrch detektora je nutné pravidelne čistiť od prachu, pavučín apod. Vhodným spôsobom čistenia je prefúknuť detektora stlačeným vzduchom. Iná údržba nie je potrebná.

POZOR: detektor nikdy netestujte zakladaním ohňa v objekte!

Indikácia poruchy

Detektor priebežne kontroluje svoju funkčnosť. Ak zistí poruchu kontrolka detektora okamžite 3x blikne a potom 3x krátko blikne každých 30 s (rovnako sa signalizuje aj porucha zistená počas manuálneho testu funkčnosti – pozri predchádzajúci odsek). Zistenou poruchou môže byť porucha detekčnej komory, teplota okolia mimo pracovný rozsah (pozri Technické parametre) a iné poruchy v detektore. Porucha teploty mimo pracovný rozsah detektora skončí automaticky, ak sa teplota vráti naspäť do stanovených hodnôt.

Pri signalizácii poruchy možno urobiť test detektora (pozri odsek Testovanie a údržba detektora). Detektor si obnoví informácie o nameranej teplote, dyme a nečistotách v komore detektora. Namerané veličiny možno sledovať pomocou programu **F-Link** v záložke **Diagnostika**. Ukázaním kurzora myši na okienko **Stav** sa zobrazí bublinový pomocník s aktuálnymi informáciami.

Výmena batérie v detektore

Detektor kontroluje stav batérií a keď sa priblíži stav vybitia, signalizuje detektor potrebu výmeny batérií krátkym bliknutím kontrolky (3) každých 30 s. Informácia o vybitých batériách sa prenáša na ústredňu systému. Batérie vymeňte čo najskôr. Vymeňte vždy všetky 3 batérie za nové, rovnakého typu a výrobcu.

Alkalické batérie sa používajú pri bežnej prevádzke. Lítiové batérie FR6 sú vhodné do inštalácií, kde sa teplota dlhodobo pohybuje pod 5°C (batérie tak majú dlhšiu životnosť).

Použitie batérie nevyhadzujte do odpadu, ale odovzdajte na zbernom mieste elektroodpadu.

Odobranie detektora zo systému

Systém hlási prípadnú stratu detektora. Ak ho úmyselne demontujete, musíte ho vymazať z príslušnej pozície v ústredni.

Reset detektora

Perifériu možno resetovať aj užívateľsky. Po resete sa vráti detektor do nastavení od výroby, vrátane vymazania naučenej ústredne z pamäte detektora.

Reset možno vykonať jedine hneď po vložení batérií. Postup:

5x po sebe je potrebné zatlačiť testovacie tlačidlo. K prvému stlačeniu musí dôjsť do max. 1s po rozsvietení žltej kontrolky, ktorú je vidieť cez mriežku detektora. Každé stlačenie tlačidla potvrdí pípnutie detektora a samotný reset potvrdí 5 krátkych pípnutí detektora na konci celého cyklu.

Použitie externej antény

Pre zvýšenie stability komunikácie medzi ústredňou a detektorom možno k detektoru pripojiť externú anténu (AN-868). Anténa sa pripája do konektora (6) na elektronike detektora. Anténa je detegovaná po zatvorení krytu detektora (ukľudnení sabotážneho kontaktu). Ak detektor zistí po zatvorení krytu, že má pripojenú externú anténu, automaticky presmeruje komunikáciu na túto anténu. Ak by došlo k jej odtrhnutiu alebo skratovaniu, prepne sa komunikácia automaticky na internú anténu a detektor odvyšiel informáciu o sabotáži. Pri zatvorení krytu detektora bez pripojenej externej antény sa na komunikáciu používa interná anténa.

Technické parametre

Napájanie	3 ks alkalická batéria LR6 (AA) 1,5 V, 2,4 Ah alebo 3 ks lítiová batéria FR6 (AA) 1,5 V, 3,0 Ah Upozornenie: Batérie nie sú súčasťou balenia
Typická životnosť	≥ 3 roky
Komunikačné pásmo	868,1 MHz, protokol Jablotron
Vyžarovaný výkon	10 mW
Komunikačný dosah	cca 300 m (voľný terén)
Detekcia dymu	optický rozptyl svetla
Čitlivosť detektora dymu	$m = 0,11 \pm 0,13$ dB/m podľa EN 54-7
Detekcia teploty	trieda A1 podľa EN 54-5
Rozsah poplachových teplôt	+60 °C až +65 °C
Rozsah pracovných teplôt	-10 až +70 °C
Rozmery	priemer 126 mm, výška 50 mm
Hmotnosť	150 g (bez batérií)
Spĺňa požiadavky	EN 54-5, EN 54-7, EN 54-25 EN 50130-4, EN 55022, EN 300 220, EN 60950-1 TÚSR č. VPR – 11 / 2014
Podmienky prevádzky	
Odporúčané skrutky	4 x ø 3,5 x 40 mm (zapustená hlava) Upozornenie: skrutky nie sú súčasťou balenia

1293-CPR-0718

JABLOTRON ALARMS a.s. prehlasuje, že výrobok JA-151ST-A je navrhnutý a vyrobený v zhode s harmonizačnými právnymi predpismi Európskej únie: smernica č.:2014/53/EU, 2014/35/EU, 2014/30/EU, 2011/65/EU, ak je použitý podľa jeho určenia. Originál prehlásenia o zhode nájdete na stránke www.jablotron.sk v sekcii Na stiahnutie.

Poznámka: Ak sa užívateľ rozhodne tohto zariadenia zbaviť, stáva sa

elektroodpadom. Symbol uvedený na výrobku znamená, že hoci výrobok neobsahuje žiadne škodlivé materiály, nemožno ho miešať s komunálnym odpadom, ale je ho potrebné odovzdať na zbernom mieste elektroodpadu. Zoznam zberných miest je dostupný na príslušných Obvodných úradoch životného prostredia. Prípadne ho možno spätným odberom odovzdať predajcovi pri kúpe nového zariadenia toho istého druhu. Podmienkou vrátenia je, že odovzďované zariadenie (elektroodpad) je v kompletnom stave v akom bolo pri kúpe. Úlohou zberu elektroodpadu je jeho materiálové zhodnotenie, vrátane bezpečnej a ekologickej likvidácie, ktorou sa vylúči možný negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie ľudí.